

1. LUKU

jossa pullasorsa tömähtää tantereelle

Kaiho kaatoi niittyleinikille vettä. Keltainen peltokukka kasvoi perennanpenkin nurkassa näyttävien palloesikkojen ja kultatyräkkien joukossa. Kaihon mielestä niittyleinikki oli hyvin rohkea. Se oli valinnut kasvupaikan isompien varjossa, kaukana muista niittyleinikeistä, ja pärjasi hienosti.

Kaiho taputteli jalallaan multaa kukan ympäriltä, laski pienen kastelukannunsa maahan ja huokaisi haltioituneena. Hän antoi katseensa vaeltaa pitkin Koikkalaisten pihaa, joka oli viimein herännyt kesään. Sieltä täältä puski versoa ja nuppua. Ruohotupsut tuntuivat hentoisilta jalkapohjaa vasten. Eri puolilta saattoi löytää Kaihon rakentelemia pieniä yksityiskohtia: aitan ovesta roikkui voikukkakranssi ja kukkivien ruukkumansikoiden edustalla kökötti leppäkertuksi maalattu kivi. Herneet ja muutamat muut satoa tuottavat kasvit olivat vielä istuttamatta. Kaiho ei halunnut kehuskel-

la liikaa, mutta omasta mielestään hänestä oli kuoriutunut kelpo puutarhanhoitaja. Pihan aiemmasta kunnosta päätellen perheen virallinen kotitonttu Untamo oli keskittynyt enemmän sisähommiin.

Jo yli puolentoista vuoden ajan Kaiho oli asunut Koikkalaisen perheen uuninpankolla ja hoitanut tehtävänsä kotitontun sijaisena. Hän oli päässyt opettelemaan, kuinka huolehdittiin vanhan talon ja pihapiirin asioista, niistä tehtävistä, jotka kotitontulle kuuluivat. Ja oli hän huolehtinut tietysti Koikkalaisistakin. Perheen äiti Matleena ei ollut vielä oppinut pitämään tallessa autonavaimiaan, eikä perheen isä Visa muistanut ikinä kantaa urheiluvaatteitaan pyykkikoriin. Perheen lapset, Lyyti ja Julius, tarvitsivat peräänkatsomista monessakin arjen askareessa, esimerkiksi sii-

nä, että reppuun päätyivät päivittäin oikeat koulukirjat. Varsinkin ensimmäistä luokkaa lopettelevan Lyytin tavarat olivat jatkuvasti hajan hajan pitkin koulua, kotia ja iltapäiväkerhoa.

Vaikka arki oli täynnä vipinää, Kaiho ei juurikaan kaivannut takaisin kotiinsa vanhan petäjän alle, missä hän oli asunut rauhaisissa oloissa kaksi vuosisataa. Tässä vaaleansinisessä maalaistalossa, perheen ympäröimänä, tontun oli hyvä olla ja elää.

Kaiho käänsi kasvot kohti ryöppyävää auringonvaloa ja sulki silmänsä. Lämpö löysi poskille ja silmäluomille.

Yhtäkkiä yläilmoista kuului iso KVAAK. Kaihon silmät rävähtivät auki. Hän ehti havaita, kuinka harmahtava sulkapallero laskeutui pilvien lomasta epätasapainoisen näköisesti suoraan kohti.

Kaiho hypähti pois alta niin pitkälle kuin löpöttäviksi käyneillä aamutossuillaan kykeni, ja aivan viime tinkaan. Sulkapallero tömähti niittyleinikin päälle. Silloin Kaiho tun-
nisti sen pullasorsaksi.

Kaiho oli niin järkyttynyt sekä pullasorsan että niittyleinikin puolesta, ettei hän pystynyt hetkeen toimi-
maan. Sorsa vaikutti olevan läkähdyksissä.

Kaiho poimi kastelukannun maasta ja kaatoi pullasorsan
päälle hieman vettä. Hän toivoi sen vilvoittavan. Vasta silloin
Kaiho huomasi sorsan kaulaan kiinnitetyn kirjekuoren. Se ei
onneksi ehtinyt pahasti kastua.

Sorsalta luvan kysyttyään Kaiho irrotti kuoren ja silmäili
sääntölistä käsialaa, jonka omistajan arveli tuntevansa. Kaiho
istahti sorsaa vastapäätä, avasi kirjeen ja luki itseksseen:

JASSU KAIHO!

Oletko muistanut puhdistaa pihasaunan lauteiden välit ja
rakentaa hyönteisille hotellin? Entä onko rantapolkua tallattu
säännöllisesti, ettei se heinitty?

Yhteydenpito tältä suunnalta on valitettavasti hieman
jäänyt. Rodoksen aurinko on hellinyt. Päiväni ovat olleet
varsin työntäyteisiä, mistä toki nautin.

Minun on kuitenkin myönnettävä, että viime viikkoina
olen ollut sangen uuvuksissa. En ole oikein saanut

nukutuksi. Siksi pyytäisinkin sinulta: voisitkohan pyörittää
täällä auringon saarella ja tuoda minulle rakkaan, oman
aamutossusänkyäni? Se tossu on nimittäin ainoa laatuaan
– olet varmaan huomannutkin, kun olet päässyt siinä nyt
nukkumaan.

Tämä olisi minulle todella tärkeää. Todella tärkeää, Kaiho.

Lisäksi minulla olisi asialistallani asia, josta haluaisin
kanssasi keskustella. Ja se on sellainen asia, josta täytyy
ehdottomasti keskustella kasvatustien, ei kirjeitse.

Saavuthan siis?

Ystävällisin, vilpittömin, ja ehdottoman vilpittömin terveisin
Untamo

Kuten Kaiho oli ounastellutkin, viesti oli Koikkalaisen per-
heen alkuperäiseltä kotitontulta, Untamolta, joka oli lähte-
nyt Rodokselle etsimään itseään. Ja ilmeisesti hän oli itsensä
löytänyt, koska oli Rodoksella vielä toistaiseksi viihtynyt.
Toinen vaihtoehto tietysti oli, että etsinnät olivat todella pa-
hasti kesken, Kaiho tuumi ja rapsutti otsaansa.

Kirjeen viimeiset lauseet saivat Kaihon hieman varautu-
neeksi. Mikä oli se asia, josta Untamo halusi hänen kanssaan
kasvatustien keskustella? Saattoiko olla, että Untamo olisi
alkanut kaivata takaisin kotiin, Koikkalaisten kotitontuksi?
Untamohan oli kuitenkin toiminut tehtävässä vuosikymme-

niä, ollut talossa jo silloin, kun perheen isä Visa oli ollut lapsi ja asunut siellä omien vanhempiensa kanssa. Ei siis olisi ihme, jos koti-ikävä alkaisi kuikistella mielen perukoilla.

Kaiho hätisti hiippalakistaan nuoren, verta himoavan hyttysen ja käänsi kirjeen ympäri. Sieltäkin löytyi kirjoitusta:

Sillä lailla! Mukava, että suostuit! Tavataan pian!
Ystävällisin terveisin
Untamo

Kaiho oli hämmentynyt. Oliko hän tosiaan jo suostunut?

Kaiho laittoi kirjeen takaisin kuoreen ja nosti sieltä läjän postikortteja, joissa oli erinäisiä maisemakuvia Rodoksesta. Kuvissa esiintyi turkoosia merta, kivikkoisia rantoja, karuja kallioita ja valkoisia taloja suloisissa rykelmissä. Viimeisessä kortissa oli kuva vaaleanpunaisesta, linnamaisesta rakennuksesta, joka toimi kortin tekstistä päätellen hotellina. Jokaisen kortin ylälaudassa luki kapein, kultaisin kirjaimin **RHODOS**. Paikka oli kieltämättä lumoavan näköinen. Kaiho yritti kuvitella itsensä rantakalliolle tähyttämään merellä kulkevia paatteja samalla, kun tuuli leyhytteli hiippalakkia.

KVAAK, kuului jälleen taivaalta. Kaiho käänsi päänsä ja ehti nähdä tumman, räpiköivän mötikän. Tantereelle tömähti toinen pullasorsa. Tämä sorsa vaikutti vielä läkähetyneemmältä kuin ensimmäinen. Sen henki pihisi ja siivet valahtivat levälleen pitkin maanpintaa. Näytti siltä, että sorsa oli lentänyt kiireellä.

Enää Kaiho ei hämmentynyt niin pahasti. Hän nousi rauhallisesti seisomaan, nosti kastelukannun ja kaatoi sorsan päähän vettä. Nestehukka oli varmasti kova.

Kaiho huomasi, että tämänkin sorsan kaulaan oli solmittu kirje. Hän luki:

JASSU KAIHO!

Toivottavasti toinen pullasorsa ehti saada ensimmäisen pullasorsan kiinni. Piti laittaa vielä tämä toinen kirje tulemaan, koska unohdin mainita erään asian: kun lähdet Rodokselle, et voi jättää Koikkalaisia kotiin yksin. Tiedäthän kotitonttujen säännöt numero 56 ja 178.

56. Perhettä ei saa missään olosuhteissa, ei olosuhteissa eikä missään, jättää ilman kotitonttua.

178. Kotitontun tuuraajatonttu ei voi ottaa tuuraajatonttua, sillä tuuraajatontun ei sovi tuuraajaa ottaa.

Kun sinä ja aamutossu tulette Rodokselle, ottakaa Koikkalaiset mukaan.

Tapaamistamme palavasti odottaen

Untamo

Kaiho taitteli kirjeen ja tuijotti silmiin kahta huonovointista pullasorsaa. Niittyleinikin keltainen kukka sojotti katkenneena toisen sorsan räpylän alta.

"Voi sentään", Kaiho tuumasi ääneen ja loi vielä katseensa upeaan pihapiiriin. Siihen jäivät leppoiset alkukesän päivät Koikkalaisten kotona.